

การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถ
การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to
Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students
Ramkhamhaeng University

ทยิดา เลิศชนะเดชา

Thayida Lertchanadecha

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level), Thailand

E-mail: Thayida.le@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-2161-0818>

Received 11/08/2023

Revised 20/08/2023

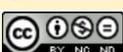
Accepted 25/08/2023

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีวิธีการสอนของครูผู้สอนที่ยังมุ่งเน้นการท่องจำเนื้อหาที่มีปริมาณมาก ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการจดบันทึกมากกว่าการส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดและการจัดการเรียนการสอนยังไม่ได้เน้นการคิดเชิงออกแบบ การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ 2) เพื่อศึกษาความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา CEE2307 (CEE3201) ภาษาไทยสำหรับครูประถมศึกษา จำนวน 42 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยใช้โปรแกรม G*power ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 31 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจัดการเรียนรู้การคิดเชิงออกแบบและแผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบประเมินความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ 4) แบบประเมินความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test dependent ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการศึกษาความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

[977]

Citation:

ทยิดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.292>

ที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา/สาระการเรียนรู้ และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้รองลงมา คือ ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านการจัดการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม รองลงมา คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ และนักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

คำสำคัญ: การคิดเชิงออกแบบ; การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้; ความสามารถการออกแบบ

Abstract

The teaching and learning of students at the university use teachers' methods of teaching that still focus on memorizing a large amount of content. Students learn through taking notes rather than promoting thinking skills, and teaching and learning do not yet emphasize design thinking. This research therefore has the objectives; (1) To compare the academic achievement of students before and after organizing learning using design thinking. (2) To study the ability to design learning management plans for students. And (3) To study student satisfaction with learning management using design thinking. The population used in the research is 42 undergraduate students in the field of Primary Education, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, in the second semester of the 2022 academic year, who are enrolled in the Thai language course CEE2307(CEE3201) for primary school teachers. The research sample was determined using the G*power program, which resulted in a sample size of 31 people, using a simple random sampling method. The instruments used in this research are; (1) Learning management plan, (2) Achievement test on learning management, design thinking and learning management plans, (3) Ability assessment form for designing learning management plans, and (4) Satisfaction assessment form. Data analysis by finding the mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), and t-test dependent. The results of the research found that; (1) The results of comparing the academic achievement of students after organizing learning using design thinking are higher than before organizing learning with statistical significance at the .05 level. (2) The results of the study of student's ability to design learning management plans from learning management

[978]

Citation:

ทยิตา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarij.2023.292>

using design thinking were overall at the highest level. When considering each area, it was found that the area with the highest average was the area of learning management media and learning resources, followed by content/learning content and learning activities, the aspect with the least average value is the Components of the learning management plan. And (3) The results of the study of student satisfaction with learning management using design thinking overall were at a high level. When considering each aspect, it was found that; The aspect with the highest average is learning management, followed by learning content, and the aspect with the lowest average is measurement and evaluation. When considering each item in terms of learning management, the item with the highest average is that students are responsible for themselves and their groups, second is giving students the opportunity to do activities independently and students are enthusiastic about learning. The item with the least average value was providing opportunities for students to participate in activities.

Keywords: Design Concepts; Lesson Plan Design; Plan Designing Ability

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเองซึ่งตัวชี้วัดด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย 1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ 3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท 4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต 5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก 6) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ 7) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ที่กำหนดเป้าหมายด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไว้ว่าต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ประกอบไปด้วยทักษะ 3 ประการ คือ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) การคิดเลขเป็น (Arithmetic) และคุณลักษณะ 8 ประการ

[979]

Citation:

ทยิดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarij.2023.292>

ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-Cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) จากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีและแผนการศึกษาแห่งชาติ พบว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมทั้งทักษะในอนาคตนั้นมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะทักษะการคิดขั้นสูงจะทำให้ผู้เรียนสามารถคิดสร้างสรรค์และออกแบบนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อรองรับกับความก้าวหน้าของโลกในยุคปัจจุบัน ดังนั้นการจัดเรียนการสอนจำเป็นต้องเน้นในด้านของทักษะการคิดขั้นสูงและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นพื้นฐานที่จำเป็นและมีความสำคัญในการพัฒนาตนเองให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของความรู้ในปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะพื้นฐานไปใช้ในการประกอบอาชีพและพัฒนาประเทศต่อไป

การคิดเชิงออกแบบ คือ การสร้างสรรค์นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่บนพื้นฐานของความเข้าใจในความรู้สึกและความพึงพอใจของผู้รับบริการ โดยอาศัยข้อมูลที่หลากหลายจากกลุ่มคนหลาย ๆ แนวคิดหรือหลายศาสตร์มารวมกันเพื่อประกอบเป็นผลงานที่ผ่านการทดสอบและปรับปรุงแก้ไขจนกระทั่งสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการอย่างแท้จริง หากเป็นความหมายในเชิงการศึกษา การคิดเชิงออกแบบ หมายถึง การที่ผู้สอนมีความรู้ มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดเชิงออกแบบได้ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (Buchanan, 1992; Krippendorff, 2006; DEX Space, 2017; Nigel Cross, 2006; Simon, 2009; Brown, 2009; ภูซังค์ โรจน์แสงรัตน์, 2559; กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์, 2563) สอดคล้องกับไปรมา อิศรเสนา ณ อยุธยา (2561) ที่กล่าวว่า การคิดเชิงออกแบบเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาที่สนับสนุนการสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นการเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะด้านความร่วมมือ การประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรม มีกระบวนการคิด ทบทวนความรู้เดิมเพื่อปรับปรุง และสร้างความคิดที่หลากหลาย มีการทดลองการประเมินผลการเรียนรู้ของวิธีการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง สอดคล้องกับ Brown (2009) ที่กล่าวว่า การคิดเชิงออกแบบเป็นกระบวนการเป็นขั้นตอนในการทำงานที่มีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความคิดในการสร้างนวัตกรรมใหม่ และ Seidel & Fixson (2003) ที่ค้นพบว่า การคิดเชิงออกแบบมีกระบวนการช่วยให้ผู้เรียนสร้างแนวคิดและคัดสรรความคิดได้ โดยกระบวนการคิดเชิงออกแบบเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งขั้นตอนกระบวนการคิดเชิงออกแบบประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นทำความเข้าใจ (Empathise) ขั้นที่ 2 ขั้นนิยามปัญหา (Define) ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างความคิด (Ideate) ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ (Prototype) และขั้นที่ 5

[980]

Citation:

ทยิดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iari.2023.292>

ขั้นทดสอบ (Test) (Ambrose & Harris, 2009; Brown, 2009; IDEO Toolkit, 2012; Long, 201; Luchs, Swan Griffin, 2016; Rapp & Stroup, 2016; Ray, 2012; Stanford D. School, 2010; ภูซังค์ โรจน์แสงรัตน์, 2559; เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ, 2564) ซึ่งกระบวนการคิดเชิงออกแบบเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญในการมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนผ่านกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติ อันทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจผู้อื่นและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดที่หลากหลาย สอดคล้องกับ Choueiri and Mhanna (2013) ที่พบว่า การสอนแบบการคิดเชิงออกแบบก่อให้เกิดทักษะทางความคิดสร้างสรรค์ที่ก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ จากการศึกษางานวิจัยที่ใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ พบว่า กระบวนการคิดของนักศึกษาอยู่ในระดับดีมาก และผลการเรียนในวิชานั้นมีคะแนนที่สูงขึ้น เช่น งานวิจัยของภูซังค์ โรจน์แสงรัตน์ (2559) พบว่า คะแนนผลงานออกแบบของนักศึกษาหลังการจัดการเรียนรู้สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 งานวิจัยของพัชรา วงศ์ตาวา (2561) พบว่า นักศึกษามีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิศวกรรมศาสตร์หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของกุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์ (2563) พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย พบว่า วิธีการสอนของครูผู้สอนที่ยังมุ่งเน้นการท่องจำเนื้อหาที่มีปริมาณมาก ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการจดบันทึกมากกว่าการส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดและการจัดการเรียนการสอนยังไม่ได้เน้นการคิดเชิงออกแบบ สอดคล้องกับณพัทธ์ บัวฉุน และคณะ (2559) พบว่า ครูผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการกำหนดปัญหาที่จะสำรวจตรวจสอบ และไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์กระบวนการสำรวจตรวจสอบ เพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบ ขาดการให้ข้อมูลย้อนกลับไม่เน้นให้ผู้เรียนตั้งคำถาม สำรวจตรวจสอบและแก้ปัญหา โดยเฉพาะกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปัญหาในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้หลายลักษณะได้แก่ การเขียนรายละเอียดในองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกัน การเลือกใช้วิธีสอนที่ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาหรือสถานการณ์ที่จะสอน การออกแบบกิจกรรมที่ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนของวิธีสอนที่เลือก การกำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมหรือไม่น่าสนใจ และการกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (นวลจิตต์ เขาวงกตพิงค์, 2560) ในบทบาทของอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการประถมศึกษา เห็นความสำคัญของการพัฒนาความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบของนักศึกษา ทั้งนี้เพราะกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบเป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อนักศึกษา ช่วยพัฒนากระบวนการคิดเพื่อค้นหาคำตอบในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยอาศัยประสบการณ์และการฝึกปฏิบัติจริง สามารถเผชิญปัญหาและจัดการกับภาวะต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมเป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถสร้างความพร้อมในโลกของการทำงานจริงของนักศึกษาได้

[981]

Citation:

หิชา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.292>

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาได้ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นทำความเข้าใจ (Empathise) ขั้นที่ 2 ขั้นนิยามปัญหา (Define) ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างความคิด (Ideate) ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ (Prototype) และขั้นที่ 5 ขั้นทดสอบ (Test)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ

การทบทวนวรรณกรรม

การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบ

การคิดเชิงออกแบบ คือ การสร้างสรรค์นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่บนพื้นฐานของความเข้าใจในความรู้สึกและความพึงพอใจของผู้รับบริการ โดยอาศัยข้อมูลที่หลากหลายจากกลุ่มคนหลาย ๆ แนวคิด หรือหลายศาสตร์มารวมกันเพื่อประกอบเป็นผลงานที่ผ่านการทดสอบและปรับปรุงแก้ไขจนกระทั่งสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการอย่างแท้จริง หากเป็นความหมายในเชิงการศึกษา การคิดเชิงออกแบบ หมายถึง การที่ผู้สอนมีความรู้มีความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดเชิงออกแบบได้ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน กระบวนการคิดเชิงออกแบบมีสอดคล้องและความเหมาะสมกับการนำมาพัฒนาความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยขั้นตอนของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นทำความเข้าใจ (Empathise) เป็นขั้นที่ทำความเข้าใจข้อมูลของกลุ่มบุคคลเป้าหมาย ขั้นที่ 2 ขั้นนิยามปัญหา (Define) โดยขั้นนี้จะนำข้อมูลในขั้นที่ 1 มาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นคืออะไรเพื่อสรุปประเด็นสำคัญ และเป้าหมายของการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างความคิด (Ideate) เป็นขั้นที่นักศึกษาเข้าใจสาเหตุของปัญหาและร่วมกันหาแนวทางในการวางแผนจัดการเรียนรู้ ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ (Prototype) เป็นขั้นที่นักศึกษ้ออกแบบและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมนำไปทดลองการจัดการกิจกรรมการเรียนการ

[982]

Citation:

ทยิดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.292>

สอน ชั้นที่ 5 ชั้นทดสอบ (Test) การนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบขึ้นมานั้นไปทดสอบกับผู้ใช้หรือกลุ่มบุคคลเป้าหมาย เพื่อรับข้อเสนอแนะเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงต่อไป (กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์, 2563; ฤชงค์ โรจน์แสงรัตน์, 2559; เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ, 2564; Ambrose & Harris, 2009; Brown, 2009; Buchanan, 1992; Cross, 2006; DEX Space, 2017; IDEO Toolkit, 2012; Krippendorff, 2006; Long, 2012; Luchs, Swan & Griffin, 2016; Rapp & Stroup, 2016; Ray, 2012; Simon, 2009; Stanford D. School, 2010)

การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งที่มีการกำหนดเนื้อหาแต่ละหน่วยในการสอนตลอดปีการศึกษา เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนได้พัฒนาและเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ ซึ่งแผนการสอนจะระบุเครื่องมือที่ใช้ในการสอน รวมถึงวิธีสอน สื่อ อุปกรณ์ การวัดผลและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนสามารถบรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้และจุดหมายของหลักสูตรที่พึงประสงค์ แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญที่ช่วยในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้ และพัฒนาแล้ว เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไปในอนาคต (บุญชม ศรีสะอาด, 2541; วัฒนาพร ระวังทุกข์, 2542; วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2551; สุวิทย์ มูลคำ, 2557)

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำหรือหัวแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการบอกถึงชื่อวิชา ชื่อเรื่อง ระยะเวลาในการสอน ส่วนที่ 2 ตัวแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบ มาตรฐานการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ และส่วนที่ 3 ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ จะเป็นการสรุปเนื้อหาของการสอนและเอกสารที่ใช้ประกอบการสอน การวัดผล การประเมินผลแบบทดสอบ และการบันทึกหลังการสอน (ชนาธิป พรกุล, 2551; ศศิธร เวียงวะลัย, 2556; สุวิทย์ มูลคำ, 2551)

ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวการสอนของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ สามารถนำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพ ให้แนวทางการสอนได้อย่างชัดเจนทั้งด้านจุดประสงค์ การสอน เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และวิธีการวัดผล ประเมินผล โดยเฉพาะแนวทางการจัดกิจกรรมเรียนรู้ ควรเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ มีการบูรณาการแบบองค์รวมของเนื้อหาและวิธีการจัดการเรียนรู้เข้าด้วยกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2551; สุวิทย์ มูลคำ และคณะ, 2551; สำลี รักสุทธี, 2553)

[983]

Citation:

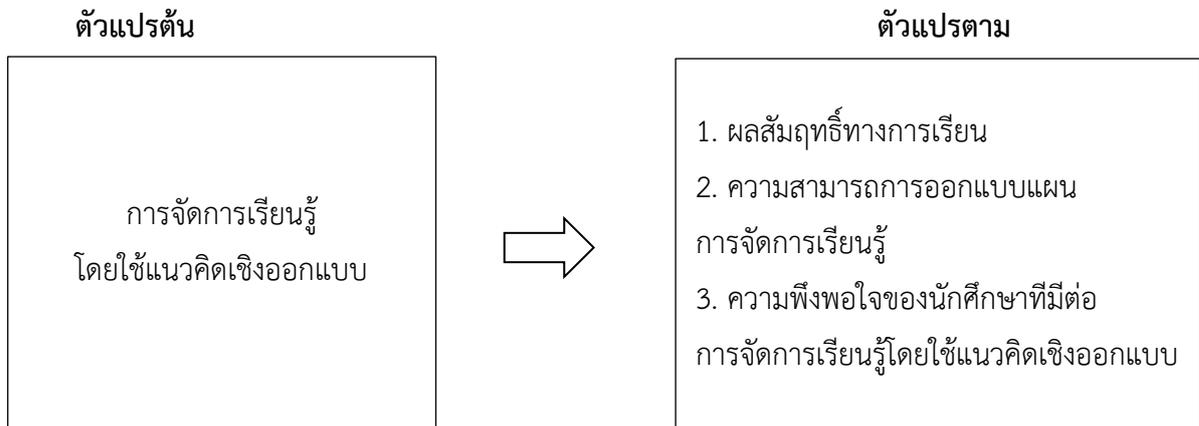

ทยิดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.292>

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ

แผนภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยกึ่งทดลองแบบแผน One group pre-test posttest design โดยมีขอบเขตการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา CEE2307 (CEE3201) ภาษาไทยสำหรับครูประถมศึกษา จำนวน 42 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา CEE2307 (CEE3201) ภาษาไทยสำหรับครูประถมศึกษา จำนวน 31 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G* Power โดยการเลือก Means Difference between two dependent means (matched pairs) กำหนดค่า Effect Size เท่ากับ 0.5 ค่าความคลาดเคลื่อน (Alpha) เท่ากับ 0.05 และค่า Power เท่ากับ 0.85 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 31 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่ามีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยรวมเท่ากับ 4.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมเท่ากับ 0.05 2) แบบทดสอบ

[984]

Citation:

หยิดดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.292>

วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจัดการเรียนรู้การคิดเชิงออกแบบ และแผนการจัดการเรียนรู้ มีจำนวน 30 ข้อ ค่าความยาก (p) เท่ากับ 0.67-0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.23-0.40 จากนั้นนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76 3) แบบประเมินความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยรวมเท่ากับ 4.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมเท่ากับ 0.11 4) แบบประเมินความพึงพอใจ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยรวมเท่ากับ 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมเท่ากับ 0.12 จากนั้นนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.927

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้

ที่	เนื้อหาสาระรายวิชาในการจัดการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	คะแนนเฉลี่ย	S.D.	แปลค่า
กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย					
1	หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	3	4.55	0.12	มากที่สุด
2	เทคนิคการสอนภาษาไทย	3	4.56	0.08	มากที่สุด
3	สื่อการเรียนการสอนภาษาไทย	3	4.56	0.17	มากที่สุด
4	การวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทย	3	4.53	0.03	มากที่สุด
5	แผนการจัดการเรียนรู้	6	4.55	0.11	มากที่สุด
	◆ ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้				
	◆ องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้				
	◆ การออกแบบการเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบ				
	รวม	18	4.55	0.05	มากที่สุด

[985]

Citation:

หยิดดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.292>

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) ผู้วิจัยชี้แจงและทำความเข้าใจกับนักศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล บทบาทของผู้เรียน และบทบาทของผู้สอนตาม รายละเอียดในคู่มือการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 2) ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ (ชั่วโมงที่ 1-8) โดยนำ แผนการจัดการเรียนรู้มาทดลองใช้กับนักศึกษากลุ่มอย่าง 3) หลังการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ดำเนินการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ประเมินความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และ ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล 1) วิเคราะห์ข้อมูลจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ 2) วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาความสามารถในการ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ 3) วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจของ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test dependent

ผลการวิจัย (Results)

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ แนวคิดเชิงออกแบบ

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ แนวคิดเชิงออกแบบ

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t-test	p
ก่อนการจัดการเรียนรู้	31	30	18.50	2.86	9.77	0.00
หลังการจัดการเรียนรู้	31	30	23.40	3.00		

*p< .05

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิด เชิงออกแบบ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 18.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.86 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการจัดการเรียนรู้มี ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 23.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.00 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ

ความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับความสามารถ
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	4.32	0.75	มาก
2. วัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.43	0.69	มาก
3. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้	4.56	0.56	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้			
4.1 กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นที่ 1 ชั้นทำความเข้าใจ	4.73	0.60	มากที่สุด
4.2 กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นที่ 2 ชั้นจัดการเรียนรู้	4.66	0.42	มากที่สุด
4.3 กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นที่ 3 ชั้นศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.32	0.75	มาก
4.4 กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นที่ 4 ชั้นนำไปประยุกต์ใช้	4.49	0.56	มาก
4.5 กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นที่ 5 ชั้นการประเมินผล	4.55	0.55	มากที่สุด
รวม	4.55	0.12	มากที่สุด
5. สื่อการจัดการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้	4.75	0.44	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.47	0.58	มาก
รวมทุกด้าน	4.51	0.11	มากที่สุด

ผลการศึกษาความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ พบว่า ความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ (\bar{X} = 4.75, S.D. = 0.44) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา/สาระการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.56) และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.12) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.75)

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ

[987]

Citation:

หยิดดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarij.2023.292>

รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้			
1.1 เนื้อหาครบถ้วนตามคำอธิบายรายวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายรายวิชา	4.19	0.86	มาก
1.2 เนื้อหามีความหลากหลาย เหมาะสม และน่าสนใจ	4.29	0.85	มาก
1.3 เนื้อหาส่งเสริมการคิดเชิงออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้	4.24	0.89	มาก
1.4 เนื้อหาเป็นปัจจุบันและนำไปใช้ได้จริง	4.71	0.69	มากที่สุด
1.5 เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะกับนักศึกษา	4.24	0.80	มาก
1.6 เนื้อหาส่งเสริมให้นักศึกษาได้คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	4.55	0.87	มากที่สุด
1.7 เนื้อหาส่งเสริมให้นักศึกษามีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น	4.60	0.71	มากที่สุด
รวม	4.40	0.08	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้			
2.1 เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.26	0.80	มาก
2.2 ส่งเสริมให้นักศึกษาได้คิดขั้นสูง	4.33	0.61	มาก
2.3 กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาได้นำเสนอผลงาน	4.31	0.77	มาก
2.4 กิจกรรมส่งเสริมการคิดเชิงออกแบบ	4.43	0.90	มาก
2.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ	4.57	0.55	มากที่สุด
2.6 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง	4.31	0.61	มาก
2.7 นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม	4.76	0.57	มากที่สุด
2.8 นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.55	0.87	มากที่สุด
2.9 นักศึกษาเกิดความสามารถการคิดเชิงออกแบบ	4.48	0.83	มาก
รวม	4.44	0.14	มาก
3. ด้านการวัดและประเมินผล			
3.1 เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผล	4.29	0.76	มาก
2. เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง	4.17	0.74	มาก
3. เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินกลุ่มอื่น	4.36	0.86	มาก
รวม	4.27	0.07	มาก
รวมทุกด้าน	4.37	0.04	มาก

[988]

Citation:

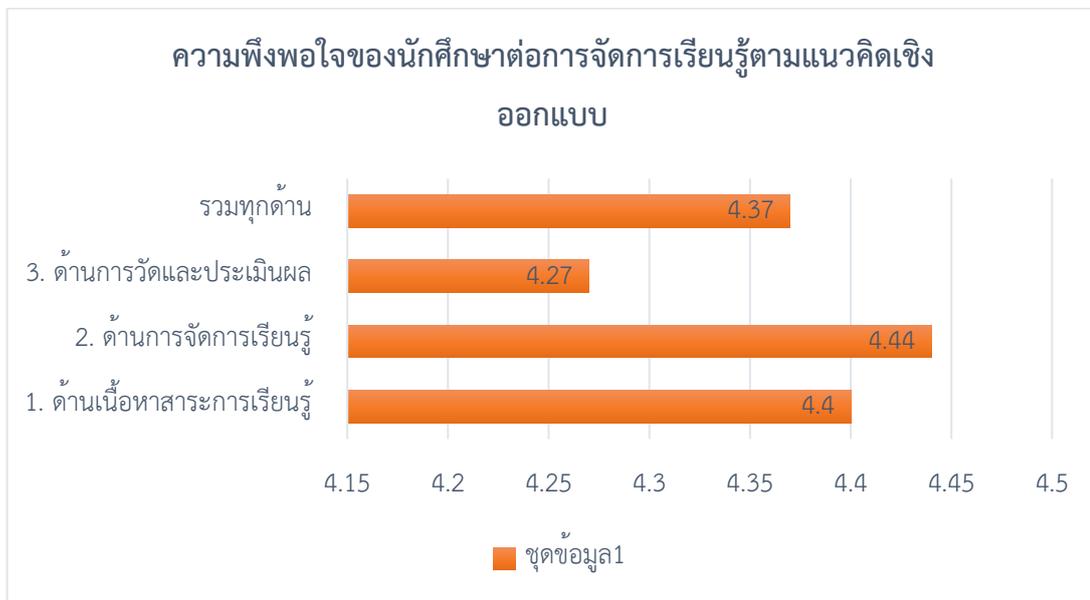

ทยิดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา
การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.292>

ผลการศึกษาคำพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดเชิงออกแบบ ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.14) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.08) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการ วัดและประเมินผล (\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.07) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านการจัดการเรียนรู้ลำดับแรก คือ นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม (\bar{X} = 4.76, S.D. = 0.57) รองลงมา คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ (\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.55) และนักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียน (\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.87) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม (\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.80)

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริม ความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัย รามคำแหง สรุปผลเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพประกอบ 2 แผนภาพการพัฒนาความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีข้อค้นพบซึ่งนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อันเนื่องมาจากนักศึกษาได้เรียนรู้เนื้อหาจากการทำกิจกรรมออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ ซึ่งผู้สอนได้มีการกระตุ้นให้ศึกษาค้นคว้าจากหลากหลายแหล่งการเรียนรู้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันจนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีคะแนนที่ดีกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ DEX Space (2017) ที่กล่าวว่า การคิดเชิง

[990]

Citation:

ทยิดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.292>

ออกแบบเป็นกระบวนการคิดที่ใช้การทำความเข้าใจในปัญหาอย่างลึกซึ้ง ซึ่งการคิดเชิงออกแบบจะยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีการแลกเปลี่ยนมุมมองจากหลายคนเพื่อหาแนวทางการแก้ไข ทดสอบและพัฒนาจนได้แนวทางหรือนวัตกรรมที่ตอบโจทย์กับสถานการณ์นั้น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Johansson, Woodilla, & Cetinkaya (2013) & Lloyd (2013) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยการใช้การคิดเชิงออกแบบช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีทักษะการคิดและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ อันจะส่งผลให้นักศึกษาสามารถสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุชงค์ โรจน์แสงรัตน์ (2559) ที่พบว่า การใช้รูปแบบการสอนโดยการใช้การคิดเชิงออกแบบส่งผลให้คะแนนผลงานของนักศึกษาหลังการสอนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญาภรณ์ เอกธรรมสุทธิ (2562) ที่พบว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการคิดเชิงออกแบบทำให้ผลคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาอยู่ในระดับดีและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์ (2563) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบส่งผลให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจหลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ พบว่า ความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าจากหลากหลายแหล่งข้อมูล มีกระบวนการทำงานกลุ่ม มีการส่งเสริมการวิเคราะห์ปัญหา การหาแนวทางแก้ปัญหา การแก้ปัญหาและการใช้เครื่องมือในการแก้ปัญหาได้อย่างตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงเป็นผลทำให้นักศึกษาสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดีในด้านสื่อการจัดการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Brown (2008) ที่ว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดได้เหมือนนักออกแบบ โดยเฉพาะการทำงานกลุ่มจะช่วยให้เกิดประสบการณ์ใหม่จนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Choueiri & Mhanna (2013) ที่ว่า การจัดการเรียนการสอนด้วยการคิดเชิงออกแบบจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ งานวิจัยของ เอกชัย ไวยโสภ (2559) ที่พบว่า ผลการประเมินการพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้ มีผลทำให้นักศึกษามีความสามารถในการเขียนแผนสูงขึ้น สามารถเขียนแผนตามองค์ประกอบสำคัญได้ละเอียดครบถ้วน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์ (2563) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบส่งผลให้นักศึกษามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัสสร วงษ์ดีและเจริญชัย วงศ์วัฒนกิจ (2563) ที่พบว่า การพัฒนาความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาได้เรียนรู้หลักการและฝึกปฏิบัติมีผลทำให้นักศึกษามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในระดับดี

[991]

Citation:

หยิดดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.292>

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดเชิงออกแบบของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากนักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดี ทั้งนี้เนื่องจากการที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดกิจกรรมที่ฝึกให้นักศึกษาได้รู้จักการคิดขั้นสูง การคิดเชิงออกแบบ การศึกษาค้นคว้า และมีการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้จริงร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม ทำให้นักศึกษาได้มีการแลกเปลี่ยนรู้ระหว่างกัน อันทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจและเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ สอดคล้องกับทฤษฎี Thorndike (1978) ที่ว่า ถ้ามนุษย์สามารถเชื่อมโยงกับสิ่งที่ต้องการจะเรียนรู้ได้ จะส่งผลให้เกิดความพยายามในเรียนรู้หรือการแก้ปัญหาสิ่งนั้น เพื่อตอบสนองความพึงพอใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Butta & Rehmanb (2010) ที่พบว่า อาจารย์ผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักศึกษา พงใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของอรรพรรณ บุราณรักษ์ (2559) ที่พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากอาจารย์เป็นต้นแบบที่ดีแก่นักศึกษา คอยดูแล และมีกิจกรรมให้นักศึกษาแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้ลงมือปฏิบัติจริง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในห้องเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณา จุ้ยทอง (2562) ที่พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด เนื่องจากนักศึกษาได้มีโอกาสในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองจนเกิดความรู้ความสามารถ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญา กล้าหาญ (2563) ที่พบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดเชิงออกแบบของของนักศึกษาครูประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น อาจารย์ผู้สอนต้องมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการคิดเชิงออกแบบอย่างลึกซึ้ง และจะต้องสอนความรู้เกี่ยวกับการคิดเชิงออกแบบให้นักศึกษาเข้าใจเสียก่อน

1.2 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ผู้สอนควรปรับบทบาทของตนจากการเป็นผู้บรรยายมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก และเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดได้ด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลของการพัฒนาความสามารถด้านการคิดเชิงออกแบบของผู้เรียนระดับประถมศึกษา หลังจากให้นักศึกษาใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านคิดเชิงออกแบบในการจัดการเรียนรู้

[992]

Citation:

ทยิดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.292>

การรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ผู้วิจัยได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยประจำสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ หมายเลขใบรับรอง RU-HRE 66/0014

เอกสารอ้างอิง

- กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. (2563). *การพัฒนา รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพออนไลน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูที่ส่งเสริมความสามารถ การสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชญาภรณ์ เอกธรรมสุทธิ. (2562). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการคิดเชิงออกแบบร่วมกับแนวคิดการสะท้อนคิดการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนาธิป พรกุล. (2551). *การออกแบบการสอน การบูรณาการ การอ่าน การวิเคราะห์ และการเขียน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณพัทธ์อร บัวฉวน, นฤมล ยุตาคน และพจนารถ สุวรรณรุจิ. (2559). *สภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต หมวดวิชาศึกษาทั่วไป*. *วารสารวิจัยและพัฒนาวิจัยและพัฒนาวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*. 11(2), 97-109.
- นวลจิตต์ เขาวงกตพิงศ์. (2560). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์*. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 10(1), 111-127.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- ประภัสสร วงษ์ดีและเจริญชัย วงศ์วัฒน์กิจ. (2563). *การพัฒนาความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนผ่านกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาครูช่างอุตสาหกรรม*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*. 13(2), 157-171.
- ไพบรมา อิศรเสนา ณ อยุธยา (2561). *Design thinking: learning by doing*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ.
- พัชรา วงศ์ตาผา. (2561). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการคิดเชิงออกแบบ ร่วมกับหลักการสอนแบบทริซเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาทางวิศวกรรมของนิสิตนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ระดับปริญญาบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชญา กล้าหาญ. (2563). *การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

[993]

Citation:

หยิดดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.292>

- ภูซังค์ โจรจน์แสงรัตน์. (2559). การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้การคิดเชิงออกแบบเป็นฐานเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่ปรากฏอัตลักษณ์ไทยสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: แอลพีเพรส.
- วิมลรัตน์ สุทรโรจน์. (2551). นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). การจัดการเรียนรู้ : Learning management. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- สำลี รักสุทธี. (2553). การจัดทำสื่อวัตกรรมการเรียนรู้ออนไลน์. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561-2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุวรรณ จ้อยทอง. (2562). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงผลิตภาพรายวิชาหลักการจัดการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 9(1), 31-46.
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2551). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2557). กลยุทธ์...การสอนคิดสังเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- อรรณพ บวรณรัชต์. (2559). การพัฒนารายวิชาภูมิปัญญาท้องถิ่นจากผลการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน. วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 6(1), 32-49.
- เอกชัย ไวยโสภ. (2559). การพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสะท้อนความคิดหลังการทดลองสอนของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต. การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 8 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม วันที่ 31 มีนาคม - 1 เมษายน 2559 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- เอกสิทธิ์ ชินทรภูมิ. (2564). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด STEAM เพื่อส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Ambrose, G. & Harris, P. (2009). *Basics Design 08: Design Thinking*. United Kingdom: AVA Publishing.
- Brown, T. (2008). Design Thinking. *Harvard Business Review*. 1(1), 84-95.
- Brown, T. (2009). *Change by Design*. New York: Harper Collins Publisher.
- Buchanan, R. (1992). Wicked Problems in Design Thinking. *Design Issues* 8(2), 5-21.

[994]

Citation:

ทยิดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.292>

- Butta, B. Z., & Rehmanb, K. U. (2010). A study examining student satisfaction in higher education. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 5446-5450.
- Choueiri, L. S., & Mhanna, S. (2013). The Design Process as a Life Skill. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 93: 925-929.
- Cross, N. (2006). *Designerly Ways of Knowing*. London: Springer-Verlag
- DEX Space. (2017). *Design Thinking คืออะไร (Overview)*. Retrieved on 25 August 2022 from <http://www.dexspace.co/design-thinking-overview/>
- IDEO Toolkit. (2012). *Design Thinking for Educators*. Retrieved on 20 August 2022 from <https://education.uky.edu/nxgla/wp-content/uploads/sites/33/2016/11/Design-Thinking-for-Educators.pdf>
- Johansson S., U., Woodilla, J., & Çetinkaya, M. (2013). Design Thinking: Past, Present and Possible Futures. *Creativity and Innovation Management*. 22(2), 121-146.
- Krippendorff, K. (2006). *Content analysis: An introduction to its Methodology*. California: Sage Publication.
- Lloyd, P. (2013). Embedded Creativity: Teaching Design Thinking Via Distance Education. *International Journal of Technology and Design Education*. 23(3), 749-765.
- Long, C. (2012). Teach Your Students to Fail Better with Design Thinking. *Learning & Leading with Technology*. 39(5), 16-20.
- Luchs, M. G., Swan, S., & Griffin, A. (2016). *Design Thinking: New Product Development Essentials from the PDMA*. United States: Wiley-Blackwell.
- Nigel Cross. (2006). Designerly Ways of Knowing. *DESIGN STUDIES*, 3 (4), 221-227, Retrieved from: https://www.makinggood.ac.nz/media/1255/cross_1982_designerlywaysofknowing.pdf
- Rapp, K., & Stroup, C. (2016). *How Can Organizations Adopt and Measure Design Thinking Process?* Cornell University ILR School.
- Ray, B. (2012). *Design thinking: Lessons for the classroom*. Retrieved on 10 January 2023 from <https://www.edutopia.org/blog/design-thinking-betty-ray>.
- Seidel, V. P., & Fixson, S. K. (2013). Adopting design thinking in novice multidisciplinary teams: The application and limits of design methods and reflexive practices. *Journal of Product Innovation Management*. 30(1), 19-33.

[995]

Citation:

ทยิตา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา
การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (5), 977-996; DOI: <https://doi.org/10.14456/iari.2023.292>

Simon, A. (2009). *Understanding the Natural and Artificial Worlds. Design Studies: A Reader*. Oxford: Berg.

The Stanford D. school Bootcamp Bootleg. (2010). *An Introduction to Design Thinking PROCESS GUIDE*. Retrieved on 10 February 2023 from <https://dschoolold.stanford.edu/sandbox/groups/esignresources/wiki/36873/attachments/74b3d/ModeGuideBOOTCAMP2010L.pdf>

Thorndike, R, M. (1978). *Correlation Procedures for Research*. New York: Gardner Press.

[996]

Citation:

ทยิดา เลิศชนะเดชา. (2566). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชา
การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (5), 977-996

Lertchanadecha, T. (2023). The Development of Learning Management Activities Using Design Concepts to Enhance Learning Management Plan
Designing Ability of Primary Education Students Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (5), 977-996; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarij.2023.292>